

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 5P/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423202008
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6423202008.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v konaní starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny Tornaľa, Mierová 1, 982 01 Tornaľa, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. Chatová oblasť B., H. I. XX, Žiar nad Hronom a otca J. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, o ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Mesto Žiar nad Hronom sa ustanovuje za opatrovníka maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX na zastupovanie maloletého dieťaťa pri uplatnení nároku na sirotsky dôchodok a v konaní o priznaní nároku na sirotsky dôchodok po smrti jeho otca J. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX, ktoré bude vedené Sociálnou poisťovňou, prípadne na zastupovanie v súdnych konaniach, ktoré budú súvisieť s týmto nárokom.

II. Mesto Žiar nad Hronom sa ustanovuje za majetkového opatrovníka maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX.

III. Majetkový opatrovník je oprávnený a povinný so starostlivosťou riadneho hospodára spravovať majetok maloletého dieťaťa, ktorý maloleté dieťa nadobudne vyplácaním sirotského dôchodku zo Sociálnej poisťovne po smrti jeho otca J. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel XX. XX. XXXX. Najmä je oprávnený a povinný preberať sirotsky dôchodok, zriadiť účet v banke, prípadne vkladnú knižku a disponovať s týmto účtom, prípadne vkladnou knižkou v rozsahu prostriedkov pochádzajúcich z vyplateného sirotského dôchodku, ako aj dať pokyn na vyplácanie sirotského dôchodku na zriadený účet v banke, prípadne na vkladnú knižku.

IV. Majetkový opatrovník je oprávnený a povinný podávať súdu každých 6 mesiacov, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 08.09.2023, súd na základe podnetu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, začal konanie o ustanovenie opatrovníka maloletému A. B.. Urobil tak, nakoľko z podnetu úradu vyplynulo, že otec maloletého dieťaťa dňa XX.XX.XXXX zomrel. Matka maloletého dieťaťa neurobila žiadne úkony spojené s uplatnením nároku maloletého dieťaťa na sirotsky dôchodok po smrti jeho otca. Úrad práce uviedol, že maloletému dieťaťu je potrebné ustanoviť opatrovníka na uplatnenie zákonných nárokov maloletého dieťaťa v podobe podania žiadosti o priznanie sirotského dôchodku maloletému A. v Sociálnej poisťovni, ako aj na zriadenie vkladnej knižky na meno

maloletého dieťaťa, na ktorú by bol priznaný sirotsky dôchodok vyplácaný a následné spravovanie jeho majetku. Uviedol, že Centrum pre deti a rodiny Tornaľa vyjadrilo nesúhlas s ustanovením za majetkového opatrovníka maloletému dieťaťu. Za opatrovníka mu môže byť ustanovená zamestnankyňa Mestského úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o obyvateľov, pani A. A. K..

2. Matka maloletého dieťaťa sa v konaní písomne nevyjadrila, pojednávania nariadeného súdom sa bez ospravedlnenia nezúčastnila.

3. Dokazovanie súd vykonal listinnými dôkazmi a to výsledkami lustrácie maloletého dieťaťa a jeho rodičov a v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, správou z prešetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa a rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 12. 06. 2018 č. k. 6P/27/2018-73 a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

4. Okresný súd Revúca rozsudkom zo dňa 12.06.2018, sp. zn. 6P/27/2018, L.:M.: G.:XXXX:XXXXXXXXXX.X nariadil nad maloletým A. ústavnú starostlivosť, ktorú maloletý vykonáva v Centre pre deti a rodiny Tornaľa. Urobil tak z dôvodu, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že matka a otec maloletého dieťaťa nemali stabilné bývanie, bývali v obydlí bez popisného čísla v záhradkárskej oblasti B. v Žiari nad Hronom. Otec sa podieľal na starostlivosti o maloletého A. len čiastočne a krátkodobo, prevažne sa v minulosti o dieťa starala jeho matka, ktorá sa však s dieťaťom často sťahovala, bola odkázaná na pomoc svojej matky alebo iných osôb, ktoré im poskytovali bývanie, stravu a finančné prostriedky. Matka často a rýchlo znervóznela, reagovala výbušne a agresívne a to aj voči maloletému dieťaťu, ktorému často hrubo a vulgárne nadávala. Súd konštatoval, že matka nie je spôsobilá zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a nikto z príbuzných neprejavil záujem vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého.

5. Od umiestnenia maloletého A. do centra pre deti a rodiny, sa rodičia maloletého o neho prakticky nezaujímali.

6. Z výsledkov lustrácií otca maloletého dieťaťa v Registri obyvateľov Slovenskej republiky mal súd preukázané, že otec maloletého dňa XX.XX.XXXX zomrel.

7. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že matka maloletého napriek tomu, že je jeho zákonným zástupcom, nemá záujem zabezpečovať mu riadnu starostlivosť a ani iným spôsobom si plniť rodičovské práva a povinnosti. Matka odmieta vykonávať povinnosti zákonného zástupcu maloletého dieťaťa. V súčasnosti je vedená ako osoba bez domova, je bez práce a je užívateľkou omamných a psychotropných látok. Úrad nezistil žiadnu blízku osobu, ktorá by bola spôsobilá a ochotná vykonávať funkciu majetkového opatrovníka maloletého dieťaťa v súlade s jeho záujmami.

8. Podľa § 60 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v účinnom znení (ďalej aj zákon o rodine) okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 60 ods. 2 zákona o rodine súd môže podľa odseku 1 ustanoviť za opatrovníka aj obec.

10. Podľa § 61 ods. 1 zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 61 ods. 2 zákona o rodine súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 33 ods. 1 zákona o rodine ak sú záujmy maloletého dieťaťa súvisiace so spravovaním jeho majetku ohrozené a rodičia sami neurobili alebo nie sú schopní urobiť vhodné opatrenia na ochranu majetku, súd môže na tento účel ustanoviť maloletému dieťaťu majetkového opatrovníka; tomuto rozhodnutiu nemusí predchádzať rozhodnutie o obmedzení rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 33 ods. 2 zákona o rodine majetkovým opatrovníkom sa môže stať fyzická osoba, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí, je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 33 ods. 3 zákona o rodine ak nebolo možné ustanoviť za majetkového opatrovníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za majetkového opatrovníka obec alebo inú právnickú osobu, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 33 ods. 4 zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení majetkového opatrovníka podľa odseku 1 súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude opatrovník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je majetkový opatrovník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že otec maloletého A. B. zomrel. Matka maloletého dieťaťa počas niekoľkých mesiacov neurobila žiadne úkony spojené s uplatnením nároku maloletého dieťaťa na vyplácanie sirotského dôchodku maloletému dieťaťu, odmieta tak urobiť a odmieta maloleté dieťa zastupovať v konaní, ktoré by malo byť vedené o tomto nároku na Sociálnej poisťovni. Mal tiež preukázané, že matka dlhodobo, už niekoľko rokov odmieta poskytovať maloletému dieťaťu akúkoľvek starostlivosť, zastupovať ho, spravovať jeho majetok, zabezpečovať jeho výchovu a plniť si akékoľvek iné rodičovské práva a povinnosti. Preto, vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení, mal za to, že maloletému A. je potrebné ustanoviť opatrovníka, ktorý by maloleté dieťa zastupoval pri uplatnení nároku na sirotsky dôchodok po smrti jeho otca, ako aj v konaní o priznaní tohto nároku, ktoré bude vedené Sociálnou poisťovňou, prípadne na zastupovanie v súdnych konaniach, ktoré budú súvisieť s týmto nárokom. Keďže zároveň existuje dôvodný predpoklad, že maloletému bude po smrti jeho otca priznaný sirotsky dôchodok, maloletému dieťaťu ustanovil aj majetkového opatrovníka, ktorého oprávnenia a povinnosti vymedzil v predmetnom rozsudku. Práva a povinnosti majetkového opatrovníka sa budú vzťahovať k finančným prostriedkom vyplácaným maloletému dieťaťu z priznaného sirotského dôchodku.

17. Nakoľko neexistujú fyzické osoby z prostredia blízkeho maloletému dieťaťu, ktoré by boli ochotné a spôsobilé v záujme maloletého dieťaťa vykonávať funkciu opatrovníka a majetkového opatrovníka, za opatrovníka a majetkového opatrovníka súd maloletému dieťaťu ustanovil mesto Žiar nad Hronom, v ktorom má maloleté dieťa trvalý pobyt.

18. Majetkový opatrovník nesmie pri výkone správy majetku brať na seba neprimerané majetkové riziká. Za riadny výkon svojej funkcie zodpovedá súdu a podlieha jeho pravidelnému dohľadu. Tento bude súd vykonávať v pravidelných 6 mesačných intervaloch, pričom opatrovník bude o správe majetku maloletého dieťaťa povinný podávať súdu každých 6 mesiacov správy, počnúc právoplatnosťou rozsudku (§ 33 ods. 5 zákona o rodine). Za porušenie povinností pri spravovaní majetku zodpovedá majetkový opatrovník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody (§ 33 ods. 5 zákona o rodine). Ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu (§ 28 Občianskeho zákonníka). Po skončení svojej funkcie je majetkový opatrovník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku dieťaťa a to najneskôr do dvoch mesiacov od jej skončenia (§ 33 ods. 6 zákona o rodine). Majetkový opatrovník má počas výkonu svojej funkcie právo na náhradu nákladov spojených so správou majetku maloletého dieťaťa a na primeranú odmenu z výnosu majetku maloletého dieťaťa po skončení svojej funkcie. Výšku odmeny určí súd (§ 33 ods. 7 zákona o rodine).

19. O nároku účastníkov na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu. Účastníci si nárok na náhradu trov konania neuplatnili a súd nemal za to, že v danom prípade existujú okolnosti, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Rimavská Sobota. Odvolanie podávané

poštou, je vhodné adresovať nasledovne: Okresný súd Rimavská Sobota, pracovisko Revúca, SNP 539/1, 050 01 Revúca (§ 357 v spojení s § 362 ods. 1 a v spojení s § 125 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.